

Ink en ander verhale

Samesteller: Marieta Nel

Werkboek

S. Roux

L. Roux

VOORSPRONG

BOEKE

ISBN: 9781991219923

INHOUDSOPGAWE

DIE KORTVERHAAL

1. Intrige	03
2. Konflik/Botsing	03
3. Karakterbeelding	04
4. Vertellersperspektief	05
5. Boodskap	05
6. Tema	05
7. Milieu	05
8. Stemming	06
9. Tydsverloop	06
10. Wending/Ironiese wending	06
11. Klimaks	06
12. Afloop/Ontknoping	07
13. Simboliek	07

VERHALE

1. <i>All is fair in love and war</i> - Jan van Tonder	08
2. <i>Aspoestertjie en die drie bere</i> - Nelia Engelbrecht	13
3. <i>Geheime bewonderaar</i> - Jaco Jacobs	17
4. <i>'n Regte klein merrie</i> - J.M. Gilfillan	22
5. <i>Sussie Veer is dood</i> - Elsa Joubert	30
6. <i>Ateljee</i> - Elsa Joubert	34
7. <i>'n Pa vir Saterdag</i> - Christo Davids	38
8. <i>Die krieketkolf</i> - Erns Grundling	42
9. <i>Die Sederberge is nie vir sissies nie</i> - Willem Fransman	46
	52

BRONNELYS

Die kortverhaal

In 'n kortverhaal gebeur daar iets met iemand of 'n aantal persone op 'n bepaalde plek en tyd. Aangesien die kortverhaal nie so lank is soos byvoorbeeld 'n roman nie, handel dit gewoonlik oor een spesifieke gebeurtenis in 'n karakter se lewe. Daar vind ook nie soveel karakterontwikkeling plaas nie – slegs sekere fasette van 'n karakter se persoonlikheid word duidelik.

Alhoewel die kortverhaal baie kompak is, moet dit tog aan die volgende vereistes voldoen:

- Dit moet 'n storielyn hê waarin die gebeure/gebeurtenis met sy oorsake en gevolge duidelik uiteengesit word.
- Spanning moet in die verhaal voorkom. Spanning word gewoonlik geskep wanneer konflik voorkom.
- 'n Eerstepersoons- of derdepersoonsverteller vertel gewoonlik die verhaal, maar die dialoog en optrede van die karakters is ook baie belangrik om die storie te vertel.
- Die kortverhaal bevat gewoonlik 'n tema en boodskap, maar nie noodwendig 'n boodskap nie.

Wanneer die kortverhaal bestudeer word, moet daar na die volgende aspekte opgelet word.

1. Intrige

10. Wending

- Dit is wanneer 'n OMMEKEER in die verhaal plaasvind wat nie deur die leser voorsien is nie, bv. as 'n arktiese ontdekker doodvries, is dit 'n wending.
- Soms tref ons 'n IRONIESE WENDING aan. (Die teenoorgestelde van wat verwag is, gebeur.) Bv. as 'n roomys-verkoopsman doodvries, is dit 'n ironiese wending.

11. Klimaks

2. *Aspoestertjie en die drie bere*

Nelia Engelbrecht

1. Titel

Dit verwys na die twee sprokies waarom hierdie verhaal wentel.

2. Milieu

Die verhaal speel af in 'n luukse sekuriteitskompleks in Glenhaven.

Corli en haar ma bly in 'n armer buurt.

'n Toneel speel ook af in die restaurant waar Corli werk, Fausto's.

3. Karakters

HOOFKARAKTER EN PROTAGONIS

Corli

- Haar spesialiteit is om te flankeer ("flirt").
- Sy bloos maklik.

NEWEKARAKTER (ANTAGONIS)

Kirsten

- Sy is 'n boelie.
- Sy is baie bitsig.

ANDER NEWEKARAKTERS

Corlie se vriendinne

- ❖ **Triz** - Sy is mal oor kos.
- ❖ **Vanessa** - Sy boer in die gimnasium.

DIE DRIE DE BEER BROERS

- Graham - Hy is mal oor mooi bene en meisies met mooi bene.
- Grant - Hy is mal oor kos en meisies wat kan kosmaak.
- Gareth - Hy is glad met die mond (soos Corli).

Hulle het al drie maagspiere waarop jy sjokolade kan rasper (Triz, bl. 17).
Al drie het breë skouers en 'n breë glimlag.

ROZY

- ✓ Triz-hulle se huishulp.
- ✓ Weet alles van almal in die kompleks.
- ✓ Weet alles van die drie vriendinne.

4. Tydsverloop

Die VERTELTYD van hierdie kortverhaal is ongeveer 8 bladsye.

Die VERTELDE TYD is een week gedurende die Desember-vakansie.

5. Vertellersperspektief

'n Ek-verteller is aan die woord. Dit is Cindi.

VRAE:

1. Watter TWEE sprokies word in hierdie verhaal saamgevat?

2. Wie is die "drie bere"?

3. Wie is die "aspoestertjie" van hierdie verhaal? Motiveer jou antwoord.

4. Is die drie bose susters aanwesig in hierdie verhaal? Verduidelik.

14. Watter verskil is daar tussen Corli en Aspoestertjie se stories aan die einde van die verhaal?

5. *Sussie Veer is dood* Braam van der Vyver

3. Karakters

HOOFKARAKTER/PROTAGONIS	NEWEKARAKTER
Sussie Veer	Die ek-verteller

4. Tydsverloop

Die VERTELTYD van hierdie kortverhaal is ongeveer 5 bladsye.

Die VERTELDE TYD is die skoolvakansie in die winter, en dan spring dit 'n paar jaar in die toekoms in.

VRAE:

1. Watter tipe verteller tref ons in hierdie verhaal aan?

2. Is dit verteller die protagonis van die storie? Motiveer jou antwoord.

3. Wat is die intrige van die verhaal?

4. Hoe word spanning in die eerste paragraaf (bl. 52) geskep?

21. Daar is drie teorieë oor hoe Sussie dood is. Noem al DRIE.

22. Watter een van dié teorieë glo jy? Motiveer jou antwoord.

6. *Ateljee* Elsa Joubert

1. **Titel**

Die titel verwys na die fotografie-ateljee waar die ek-verteller foto's moet gaan afhaal. Soos die foto's ontwikkel word, word haar karakter ook ontwikkel.

VRAE:

8. Waarkom kan die verteller nie op hierdie dag vinnig wegkom nie?

9. Hoe dra dit by tot die stemming van die verhaal?

10. Hoe weet ons die fotograaf se werk is van goeie gehalte?

11. Waarmee vergelyk die verteller die fotograaf se ateljee?

12. Wat is jou interpretasie van hierdie vergelyking?

13. Wat word gesuggereer oor die fotograaf?

24. Hoekom pleit die verteller "Bly vloei oor my"? (bl. 64)

VoorspronGBoeke

9. *Die Sederberge is nie vir sissies nie*

Willem Fransman

3. Karakters

HOOFKARAKTER
Gerrie van der Berg

- Hy is in graad 10.

NEWEKARAKTERS
George van der Berg

- Gerrie se pa

Oom Tiekie

- George se vennoot.

4. Tydsverloop

Die VERTELTID van hierdie kortverhaal is ongeveer 4½ bladsye.

Die VERTELDE TYD is twee dae in die winter.

5. Vertellersperspektief

'n Derdepersoonsverteller is aan die woord.

VRAE:

1. Hoekom noem oom Tiekie vir George die Berg?

2. Waarom noem hy vir Gerrie Heuweltjie?

3. Hoekom het oom Tiekie nie die staptog na Sneekop in die Sederberge aangepak toe hy jonger was nie?

BRONNELYS

Nel, Marieta (samesteller): *Ink en ander verhale*, Lapa Uitgewers, 2017.